

§ 336

Dnr KS-00138-2023

Remiss SOU 2023:44 En översyn av regleringen om frihetsberövande påföljder för unga

Östersunds kommun har erhållit betänkandet SOU 2023:44 En översyn av regleringen om frihetsberövande påföljder för unga på remiss med möjlighet att yttra sig.

Under handläggningen inför yttrandet har samråd skett med verksamhetsutvecklare för Social- och arbetsmarknadsförvaltningen.

Yttrandet ska vara justitiedepartementet tillhanda senast den 14 december 2023.

Det förslag som utredningen lämnar innebär att barn och unga som har begått brott i åldern 15 till 17 år ska dömas till fängelse i de fall en frihetsberövande påföljd inte kan undvikas. Kriminalvården ska ta över det huvudsakliga ansvaret för verkställigheten. En ny lag, fängelselagen för unga, införs. Lagen ska innehålla särskilda verkställighetsbestämmelser som gäller när den som ska avtjäna fängelse inte har fyllt 18 år.

Utredningen föreslår att bestämmelserna ska träda i kraft den 1 januari 2028.

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen antar Kommunledningsförvaltningens förslag till yttrande daterat den 5 december 2023, som sitt yttrande över Remiss SOU 2023:44 En översyn av regleringen om frihetsberövande påföljder för unga.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar Kommunledningsförvaltningens förslag till yttrande daterat den 5 december 2023, som sitt yttrande över Remiss SOU 2023:44 En översyn av regleringen om frihetsberövande påföljder för unga.

Yrkanden

Christina Hedin (V), med bifall av Linda Andersson (MP):

Att kommunen lägger till i sitt yttrande att personer under 18 år inte skall dömas till fängelse, utan att SiS-hem får bättre förutsättningar att ta hand om dessa personer som begår brott.

Pär Fredriksson (M), med bifall av Marcus Danielsson (SD), Niklas Daoson (S) och Stig Andersson (KD):

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut bifalls.

Beslutsgång

Ordförande ställer yrkandena mot varandra och finner att Kommunstyrelsen bifaller Pär Fredrikssons (M) yrkande.

Protokollsanteckning

Protokollsanteckning från Centerpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet

I tillägg till de delar av remissen som Östersunds kommuns yttrande berör, konstaterar Centerpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet att utredningens förslag om att fängelse bör väljas som påföljd för barn som döms till frihetsberövande påföljder ställer höga krav på genomförandet av barnkonsekvensanalyser, efterlevnad av barnkonventionen och tillämpning av barnets bästa i varje enskilt fall. Då förslaget om att välja fängelse som påföljd för barn är mycket ingripande, önskar vi också understryka att det ställer höga krav på att staten avsätter erforderliga resurser för förebyggande åtgärder.

Protokollsanteckning från Liberalerna

Sverige har stora utmaningar för att komma till rätta med ungdomsbrottsligheten.

Liberalerna anser att det är viktigt att kriminalvården reformeras, vi ställer oss bakom det väl utarbetade förslaget till remissyttrande som fokuserar på det kommunala perspektivet. Frågan om ålder för straff är inte en fråga för Östersunds kommun att ta ställning till.

Underlag för beslut

- Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse, 2023-11-10
- Förslag till yttrande över Remiss SOU 2023:44 En översyn av regleringen om frihetsberövande påföljder för unga, daterat den 5 december 2023
- SOU 2023:44 En översyn av regleringen om frihetsberövande påföljder för unga

Beslutet skickas till

- Justitiedepartementet per e-post ju.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till ju.L5@regeringskansliet.se
- Martina Wesmänder, Verksamhetsutvecklare för Social- och arbetsmarknadsförvaltningen
- Hanna Larsson, Kommunjurist

Datum
2023-12-05

Diarienummer
KS 00138-2023

Till Justitiedepartementet

Yttrande - Remiss SOU 2023:44 En översyn av regleringen om frihetsberövande påföljder för unga

Remissinstansen diarienummer: Ju2023/01830

Övergripande kommentarer

Justitiedepartementet har remitterat betänkande En översyn av regleringen om frihetsberövande påföljder för unga, SOU 2023:44, till Östersunds kommun för yttrande senast den 14 december 2023.

Utifrån de områden kommunen har att bevaka yttrar sig Östersunds kommun nedan över utredningens avsnitt om kostnaderna för kommunernas socialtjänst och ikraftträdande.

För de avsnitt i remissen som berör eller påverkar Östersunds kommun och inte kommenteras särskilt har Östersunds kommun antingen inte några synpunkter eller ställer sig bakom utredningens förslag. Det bedöms inte nödvändigt att kommentera dessa avsnitt närmare.

Kommentarer till specifika delar av remissen

Avsnitt 13.3.5 Kostnaderna för kommunernas socialtjänst

Östersunds kommun ställer sig i huvudsak positiv till utredningens analys över kostnadsberäkningen. Vissa frågor dock Östersunds kommun lyfta.

Utredningens utgångspunkt för kostnadsbedömningen, och däri hur många barn och unga som har rätt till en särskild handläggare, är att nuvarande antal dömda barn och ungdomar består och att åldersstatistiken fortsätter att följa samma mönster. Som utredningen påpekar är det förknippat med stor osäkerhet att uttala sig om hur många barn som kommer att dömas till fängelse om förslagen genomförs. Utredningen beskriver inte på vilket sätt eventuella ökade eller större kostnader kommer att hanteras. I denna del vill Östersunds kommun föra fram att det är av vikt att eventuella ökade kostnader inte riskerar att belasta landets kommuner. Om de ökade kostnaderna inte täcks finns risk att förslagets förändringar som ska medföra en minskad risk för återfall i brottslighet för barn

och ungdomar, går förlorade när det saknas resurser för kommunerna och de särskilda handläggarna att hantera de nya arbetsuppgifterna.

Avsnitt 14.1 Ikraftträdande

Östersunds kommun vill särskilt instämma i utredningens förslag att bestämmelserna inte bör träda i kraft förrän den 1 januari 2028, detta mot bakgrund av vikten att Kriminalvårdens verksamhet måste anpassas till att barn ska vistas där. Om Kriminalvården saknar förutsättningar att genomföra sitt uppdrag på ett bra sätt riskerar dessa barn att inte få nödvändigt stöd för en återanpassning till samhället, vilket innebära ökade kostnader för kommunernas socialtjänst.

ÖSTERSUNDS KOMMUN

Kommunledningsförvaltningen

Yttrandet skickas till justitiedepartementet via e-post till ju.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till ju.L5@regeringskansliet.se. Ange diarienummer Ju2023/01830 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.